

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — 6fl.
Fél évre 6 kor — 3fl.
Negyed évre 3 kor — 1fl.

Egyes száma ára 8 fl.

Heti díj száma 4 fl.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerepén**, **penteken** és **vasárnap** reggel

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyv. irodája, Harátok-térsé Manojlovice-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42,
Nyitlter soronkint 40 állér.

És Szabadka . . . !?

(Ajánlva: méltóságos Festeticz Andor gróf urnak, mint a vidéki színészet orsz. felügyelőjének).

A sajtó útján értesültem, hogy a vidéki színészet rendezése ügyében *Méltóságod* a Belügyminiszter Ur ó nagyméltóságához memorandumot terjesztett be, a melyben javasolja, hogy *hét vidéki* szinikerület alakíttassék es pedig Szeged, Debreczen, Kolozsvár, Arad, Kassa, Pozsony és Temesvár — Resicza központtal.

Engedje meg Méltóságod, hogy nyolczadiknak Bács-Bodrogh megyét *Szabadka* központtal ajánlhassam és pedig a következő indokok alapján:

Szabadka népességre nézve az ország harmadik városa, mely a magyar színészetért nagy idők óta sokat áldozott. Társadalmi életünknek állandóan mozgó ütere volt a magyar színészet, melynek első nyomaira még a XVIII-ik század 80-as éveiben akadunk. Szabadka tántoríthatatlan igaz magyarságát tünteti fel, hogy a Bach-korszak szomorú emléké szerb vajdaságában *első épített magyar színházat!* És szinpadunkon üdvözölhettük a következő nagy erőket: Sz. Prielle Kornéliát, Egressy Gábort, Lendvayt, Szentpéterit, Lászlót, Szerdahelyit, Jókayné, Bulyovszkynét, Paulayné. Komlósy Idát, Szathmáryné stb. stb. Szinpadunkon ringott művészi bölcsője a nemzet csalóányainak: Blaha Lujzának és Hegyi Arankának is. Szóval a magyar Múza városunkban mindig édes *„Otthon-”* talált.

Igaz, hogy e történelmi emlékek nem elégségesek arra, hogy a nyolczadik szini kerületet kapjuk, de némi nyomatekkal birhatnak a mérlegben, a melyhez még a következő érveket csatolom.

A bács-bodrogh-megyei szinikerület felállítása mellett harcol azon *szerepcsés földrajzi helyzet*, a melynél fogva e megye városai és színházképes közösségei egymástól egy-két órai távolságra vannak s így a „mozdulás” a szinikerület társulatának kevés költségébe kerül s az egész év alatt egy megyében működhetik.

„A Bács-bodrogh-megyei szinikerü-

let” hez tartoznának: Szabadka, Zombor, Baja, Ujvidék, Zenta, O-Kanizsa természetesen Szabadka a főhely! nemcsak nagyszámu lakóságánál, hanem azon anyagi áldozatoknál fogva is, a melyet jelenleg Thália oltárára áldoz, és pedig készpénzben (subventió) 8120 korona, azonfelül ingyen színház, és ingyen fűtés.

Ha azután ehhez Zombor vagy 2000 korona, a többi felsorolt városok és községek szintén 1000 korona subventióval járulnának, nemkülömben az állam is 6000—10000 korona segélyben részesitené a megyei színészetet, akkor oly egészséges és állandó szinikerületet teremthetnének e megyében, melylyel kevés kerület versenyezhetnék.

Nem szándékozom részletezni ez alkalommal e szinikerület „mikéntjét” és annak meszeható erejét, magyarosító képességét e több nemzetiség által lakta megyében, majd tán alkalmam nyílik ezt az országos értekezleten is előterjeszteni, csak Méltóságod figyelmét akartam felhívni, hogy a belügyminiszteriumhoz benyújtott vagy benyújtandó „Előterjesztésében” tán mint házagptóll eszmét figyelmen kívül hagyni ne méltóztassék.

Mély tisztelettel jegyezvén meg végül, hogy a Bács-bodrogh-megyei szinikerület létesítése ügyében Szabadka még 1891-ben zászlót bontott és teljes, kész szervezete alkotott, a mit a „Zombor és Vidék”-nek (1891 szept. 18. sz.) következő megjegyzésére igazol:

„Szabadkaváros szinügyi bizottságát illeti a kezdeményezés dicsősége... az ország összes megyei — és városai buzduljanak fel hasonló egyesületeket létesíteni, mi által vidéki színészetünk eddig nem ismert magas fejlődési fokot fog elérni.”

A szinikerületnek akkor elkészült szervezetére vonatkozólag pedig az országos színészegyesület központi vezérferfia azt mondta:

hogy a célnak annyira megfelel, hogy csak a pecsétet kellene reá ütni!

A „bácsbodrogh-megyei szinikerület” eszméje azóta nem hantoltatott el; tervezete tán némi módosítással elfogadható volna.

Azon nemes törekvéseknek, amelyeknek Méltóságod szolgálatában áll, a keretébe kegyeskedjek ezt is befoglalni.

Szibeburger Károly,
főgy. tanár,
a szabadkai szinügyi bizottság elnöke.

Nemzetiségek uralma.

Ha a Bach korszak csak a magyar nemzet jogainak felfüggesztését és a nemzeti élet fejlődéseinek stagnálását jelentette volna, még nem lehetne okunk igazi és vigasztalhatlan sajnálkozással visszatekinteni arra a törvénytelen korszakra. Elgondolható, hogy egy nemzet életében két évtized, bármi is történeljé ezalatt nem játszhat olyan szerepet, amely kihát egész életére, nem lehet valami rendkívüli befolyású akkor, amikor a nemzet viszsanyerte országát és függetlenségét.

És mégis hosszú századok átka nem pusztított annyit Magyarország életére, mint ez a csipetnyi idő. A török járom, amely ránehezedett erre az országra és amely pénz és véráldozatot követelt időről időre, nem rontott annyit a nemzet életére, mint ez a kis idő, amely elegendő volt arra, hogy ezalatt kinőjjenek a legveszedelmesebb kigyónak a méregfogai.

A nemzetiségi aspirációk kigyója nőtt hatalmasra ez időben, Bach rendszere mestersegesen táplálta ezt a fenevadat s azóta vagy egy féltucat feje nőtt még ennek a szörnynek. Mindegyik fej egy ellensége annak a tápláló közös anyának, amely őket fölnevelte s egyelőre a közös anyára törnek, s csak ha sikerülne ezt megfojtaniok, akkor rontanának egymásra, csak akkor eresztenék ki fogukból a kigyóméreg utolsó cseppjeit.

Ebben a korszakban nőttek nagyra a román, a szász, a szerb, a tót és egyéb panszláv aspirációk. Ebben a korszakban szervezkedtek a lehető legkényelmesebben állammá az államban.

S a mikor a magyar nemzet kibékülve királyával visszaszerezte alkotmányát és ezekkel a nemzetiségekkel is békét kellett kötni, ekkor készült el az a nevezetes törvény, a mely gavallérosan szabad kezet engedett ezeknek a nemzetiségeknek. Jogokat biztosított, de korlátokat nem szabott, úgy, hogy az ezen törvény végrehajtására hivatott magyar kormány csak diszcréciójával hatalmával tudta helyrehozni a házagokat és hibákat.

Nem volt már szükség arra, hogy az or

szág hivatalos nyelvéből csufot üzzenek mindanfélre. A jegyzőkönyvi nyelvek rendszere kifűző szolgálatot tett azoknak akik underodták a honi nyelvűt.

A nyelvhasználat és az a csútság, amelyet a közoktatásügy terén a nemzetiségek elkövetettek, éppen elegendő volt arra, hogy rövid idő alatt a magyar nemzetenek saját társadalmához kellett fordulnia: a közművelődési egyletekhez segítségért, mert a törvényben már védelmet nem talált a folyton terjeszkedő és asprátiókban határt nem ismerő nemzetiségek ellen.

És ma is azt tapasztaljuk, nem hogy a törvényhozás a rosszul megcsinált törvényi megkorrigálni akarná, de folytonos engedékenységgel és nembánomságával s álgavallerságával az ország nemzeti elemének csökkentését és az idegen elemek gyarapodását idézi elő. A nemzetiségek részéről történt legflagransabb sérelmekért semmiféle retorsio nem jár, ellenben szabad a tér, amelyen magukat a nemzetiségek mindattól, ami magyar, teljesen függetleníthetik.

Hogy hova fog ez vezetni, azt ha nem is tudjuk, de elgondolhatjuk!

*

A szabadkai földmives iskolába

beiratkozni kívánók részére szolgáló tájékoztatók.

1. Szabadka sz. kir. város földmives iskolájába 16 életévét betöltött, vagy a katonai kötelezettségének eleget tett irni és olvasni tudó, egészséges és jól termett gazdafiak vétetnek fel, mikor is tartoznak bemutatni a) keresztleveleket, b) kiskorukak szüleiknek vagy gyámjuknak az iskolába való belépésükre vonatkozó és a szorgalmi idő alatt fizetési kötelezettségüknek eleget tenni kötelező nyilatkozatokat; c) erkölcsi magaviseletükről szóló vagy egyéb iskolai bizonyítványukat vagy katonakönyvüket, d) igazolni, hogy az 1897. XXII. t. cz. értelmében védhímlővel sikeresen oltattak.

2. A beiratkozások október hó 21—31-ig történnek Palicson az igazgatóságnál, a tanév megnyitása pedig november 4 én reggeli 9 órakor történik a palicsi parkban levő Dezső kápolnában hallgatók Veni-Sanctae-val, továbbá az iskolában a szervezeti szabályok felolvasásával.

3. A tanfolyam 2 évig tart s minden évben november 1-től augusztus 31 ig terjed a szorgalmi idő, amidőn havonként 30 korona fizetendő teljes táp és tandíj fejében.

4. Az ösztöndíjas helyekre csakis a gazdasztyához tartozók folyamodványai ajánlatnak, amelyek elnyerése iránti kérvények október 20-ig az igazgatósághoz nyújtandók be.

5. Minthogy a gazda oktatáson kívül a becsületesség, józan élet, takarékoság, igénytelenség, a munkaadó személye iránti odaadás és hűség erényei elsajátítására az iskola szintén nagyon törekszik, ennél fogva mindazon előjelekre, melyek után ezek ellenkezőjére következtetni lehetne, a felvételnél nagy súly fektetnek.

7. Bővebb szó vagy írásbeli érintkezés a szabadkai földmives iskola igazgatóságánál nyerhető Palicson.

Hogy pedig a 3 év óta megnyílt szabadkai földmives iskola mennyire felelt meg kifűzött céljának és a hozzá fűződő várakozásoknak, elég bizonyosságot tesznek bércezs hazarészünk gyönyögtét képező kincses Kolozsvár

város atyáinak azon főrekrvési, hogy egészen a szabadkai földmives iskola mintája után óhajlanak egy földmives iskolát létesíteni, amiről a kolozsvári „Ellenzék” f. évi 199. számában eképen nyilatkozik:

„Ide szükséges egy olyan iskola, hol a legzükségesebb elméleti ismeretek mellett a gyakorlati munkákra tanítják be a növendékeket, egy mintászerűen berendezett és praktikus vezetett nagyobb gazdaságban és kertészetben.

Ennek a telepnek közügyben eső helyen kell lenni, hogy a gazdaszat és kertészet gyakorlati ágait elvéshessék, eltanulhassák azok is, kik hasonló gazdasággal vagy kereszettel foglalkoznak és az ott látottakat azután saját javukra fordítsák.

Erre a feleletet megadja a milleniumi év emlékére Szabadkán a város paicsi határán létesített földmives iskola szervezete és beállítása. Ez iskolánál, melyet a mult héten épen ebből a czélból tüzetes tanulmány tárgyává tettünk a helyszínen, a földmiv. Miniszter nevezi ki és díjazza a tanári kart és az összes tisztviselőket.

A miniszter szolgáltatja a tanszaki felszereléseket s a nemes fajta állatokat is részben ingyenesen, részben kedvezményes áron adja.

Szabadka város a nevezett czélra 670 k. h. területet engedett át. E terület alig jövedelmezett azalatt valamit, mert talaja szikes és futóhomok. A szükséges épületeket mind Szabadka város emeltette hosszabb lejáratu kölcsönrel, ugy azonban, hogy a telek bérét valamint az épületekbe fektetett összeg tőkekamat törlesztését a birtokon eszközlendő okszerű gazdálkodás jövedelme fogja fedezni. E czélból az iskola minden jövedelme és összes bevételei a város közönségét illetik.

Erre nézve a kedvező eredmények már is mutatkoznak, mert a 70. k. h. szőlőből 30 k. h. már terem. Jövedelme hozott a lekötött homokon a szántóföldek eredménye, az állattenyésztés és egyéb gazdasági ágak is.

A mintagazdaság beállításánál figyelemmel voltak arra, hogy egészen a szabadkai viszonyoknak megfelelő mintagazdaságot folytassanak. A szőlőben és faiskolában csakis olyan szőlő és gyümölcsfajta termeltek, melyek az éghajlati viszonyoknak legjobban megfelelnek stb*.

Melyek után még a következőket találjuk kiemelendőnek: „Örömmel konstátáljuk, hogy Kolozsvárt egy földmives iskola létesítése érdekében az Ellenzék 198-ik számában megjelent közlemény minden körben osztatlan tesszettel találkozott.

Az erdélyi gazdasági egyesület, valamint a kiállítás intézői egyhangulag szövívői az eszmének, mely Darányi Ignác miniszter helyesléseivel is találkozott.

Szvacsina Géza kir. tan. polgármester az iskola létesítésének érdekében szükséges előmunkálatokat már kitűzte s a várost kezdeményező munkájában támogatni fogja az erdélyi gazd. Egyesület választmányán kívül a kolozsmonostori gazd. tanintézet, valamint az erdélyrészi kertészeti egyesület is.

Különlélek.

Sir a nótá, magyar nótá . . .

Dankó Pista, a legmagyarabb dalköltő ma este kezd a »Nemzeti Szálló» termeiben három este tervezett hangversenyt dalos társulatával.

Amint a műsor mutatja, minden nótá zenőjét Dankó Pista csinálta többnyire Gárdonyi és Pósa szövegére.

Nagyon-nagyon sok szép magyar dalt énekelnek országsgazte legények lányok, — édes bus magyar nótákat huz a cigány; a legtöbb Dankó Pista lelkéből fakadt. — Az ő szép nótái az ő dalos társulata adja elő.

Uj nótákat halunk, új nótákkal lesz tele holnap már városunk, a Dankó Pista nótáival.

A műsor a következő:

1. Hét országban nincs oly ezimbalmos. Karkisérlettel énekl, Török Béla. 2. Baránytelhő árnyéka fut a tájon. Enekl, Pap Ferencz. 3. Göre Gábor nótája Karkisérlettel énekl, Kertész József. 4. Most van a nap lemenőbe. Enekl, Papp Ferencz. 5. (Nagy népies egyveleg) tánczal. Torozkói templomtornya; ranyos. Mikor még a bajszom csak egy csipet vő. Dorbints sógor, talán lú kend... Bujjék kendnek a bórébe... A szőlőmogat énekl, Kertész József. 6. Eszem azt a kis kezedet. Enekl, Papp Ferencz és Sáray Teréz. 7. Tengőri nótá. Enekl karkisérlettel Kertész József. 8. Gyönyörű szép földérország. Enekl, Papp Ferencz. 9. (Nagy népies egyveleg.) Maros partján halász gonyhó. Bús a gólya le van a fő csapóva. Szólt az Isten, kedves fiam Nőé. A tárkányi lányok. Esik a hó nincsen virág. Török Béla és Kertész József karkisérlettel. 10. Eltöröt a hegedűm. Enekl, Kolozsvári Jenő. 11. Baka levél. Enekl, Papp Ferencz. 12. Addig érik a gyümölcs a fán. Ez a világ mi vóna... Karkisérlettel énekl, Kertész József és Török Béla.

— A kalocsai érsek aranyimiséje. Császka György kalocsai érsek f. évi szeptember 21-én üli meg ötvenéves áldozári jubileumát és tartja meg nagy ünneppéssel aranyimiséjét. Erre vonatkozólag a káptalan és a papság nagyszabásu előkészületeket tesz. Majorossy János tannini felszentelt püspök, kalocsai érsek helynök lelkes hangu körlevelet intézet a kalocsai főegyházmege papságához és híveihez. Ebben ékes szavakkal méltatja Császka György érsek papi és hazafiai érdemeit, amelyeket az agg főpásztor 50 éves papi pályáján mint főgymnasiumi tanár, hercegeprimási titkár és irodaigazgató, majd kanonok, tizenhat évig mint szepesi püspök és immár tíz éve, mint kalocsai érsek szerzett. Elrendeli az érseki vikárius, hogy a főegyházmege összes templomaiban hálaadó isteni tisztelet tartsanak, arra hívják meg a hatóságokat. A kalocsai aranyimisen Pest-ár-megye, Bács-Bodrog vármegye, Baja, Szabadka, Zombor Ujvidék sz. kir. városok, valamint a kalocsai érseki tartományhoz tartozó nagyvárad, csanági, erdélyi egyházmegyék, a szepesi püspökség és az esztergomi káptalan küldöttség által lesz képviselve. Eddig körülbelül 300 vendég érkezését jelentették be.

— Kinevezés. Lukácsi István csantavéri káplán a szabadkai elemi iskolához hitoktatóvá neveztetett ki.

— Hogyan ünnepeljük meg Kossuth születése napját? Hazánk nagyszonyja Rutkainé Kossuth Lajos nővére elbeszélte, hogy Amerikában többször veit részt a nagy Washington születése napjának megünnepeleésében. Egész Amerika hálát imádkozik, ünnepele és mulat Washington születése napján. Minden özet zárva, csak a vendéglők és mulatóhelyek telvék e nagy napon. A leggazdagabb és legfínnyásabb uracsok a nép közé vegyűnek;

pénzt, ruhát osztogatnak a szegényeknek, a kiket ez alkalommal mindenütt megvendégelnek, hogy a legnagyobb örömmünnepe ne lásson szükségét senki Amerikában. Ünnepejük mi is így Kossuth Lajosnak az emberiségét díszének, a valóban legnagyobb magyarnak, nemzetünk örök büszkeségének születése napját! Szeptember 19-ike legyen nemzetünk legnagyobb ünnepe mindörökké. Nem nagyobb az, korcsfajzat az, a ki nem tiszteli az ő szent emlékezetét. Születése napján díszítsük föl házaikat nemzeti öröm lobogokkal, Imádkozunk, adjunk hálát a Magyarok Istenének a mi második megváltónkért. Minden városban, de még a legutolsó községben is vendéglőjük meg a még élő 1848—48-ki hős honvédekét. Helyzetünkhöz mérten gyakoroljuk a jótékonyt az e nagy napon. A külföldi feltegyen alapítványt e napemlékeztére a Kossuth kultusz ápolására. Végre mulassunk és csupa szabadság, harci-dalokat, Kossuth-Indulót és a Kossuth-nótákat daloljuk és húzassuk a nagy örömmünnepeken. E nap emlékeztére az ország mindama iskoláinak, a kik még Kossuth képét nem bírják, megkeressükre inyen tiszteletpéldányt küld a fővárosi 1848—49-iki muzeum alapítója, gróf Kreith Béla.

— **A szabadkai Sport-egylet diádala.** A Sport-Világ szerkesztősége által Budapesten tegnapi délután rendezett országos versenyeken Gruber Gyula, a szabadkai Sport-egylet tagja a távolugrásban első díjat, díszített ezüstérem és tiszteletdíjat nyert. Gruber legyőzte azokat a budapesti versenyzőket, akiket az országos tornaszövetség a parisi versenyekre kiküldeni akar. Ugyancsak tegnapi délután Ujvidéken tartott nemzetközi kerékpárversenyen Grósz Béla, a szabadkai Sport-egylet tagja a délmagyarországi bajnokságot nyerte el. Polyákovics Lénárd és Kléner Dániel ezüst érmert nyertek.

— **A háziezred érkezése.** Akadályok folytán a szabadkai 86-ik háziezred csak f. hó 17-én indult el Sarajevóból és 19-én érkezik Szabadkára. Itt fél napot fog tölteni.

— **Lelkészi választás.** A szabadkai gör. kel. hitközség f. hó 9-én ejtette meg a lelkesválasztást. A titkos szavazás eredménye volt, hogy Dobrojevic Dragutin papjelölt 29, Nikolic György káplán 25 és Dimitrievics Timot káplán 14 szavazatot kaptak. A törvényesen előírt kétharmad részét a szavazatoknak egyik jelölt se kapta meg, az összes iratok a választási jegyzőkönyvvel együtt kinevezés végett az ujvidéki püspöknek megküldettek.

— **Kellemetlen sajtóhiba.** Lapunk legutóbbi számában »Az ezredparancsnokság mint sajtóbíró» című cikkünk bevezető sorába egy kellemetlen sajtóhiba csuszott be. Mihelyt ezt a sajtóhibát észrevettük a lapban, azonnal sürgönyöztünk az »Egyetértés»-nek, hogy ne vegye sértésnek cikkünköt, amelyben a helyett, hogy »Rettenetes garral megy neki» — »Rettenetes gazul megy neki» lett kizsedve. A szedő és a korrektor tévedéséért bizonyára nem fognak beunónket megróni. Ez alkalommal is lovagias kötelességnek tartjuk, hogy az akaratlanul megsértett »Egyetértés» elnézését kérjük.

— **Rablótámadás fényes nappal.** Néhány nap előtt megirtuk, hogy Matussek Mátyás rovtot multu egyén, aki már 2 és fél évet töltött a váci fegyházban, a palicsi uton megtámadta Radnics Henriket és a nála levő 300 forintot elvenni akarta. Két helyen is súlyosan megsebesítette, de a megtámadottnak volt

annyi lélekjelenléte és elfutott. Az eset még f. hó 8-án történt és a legszorgosabb kutatás daczára még most sem találta fel a rendőrség a gonosztevőt. Ma éjjel a palicsi villák egyikében ismét lopást követelt el, fivére jött jelenteni a rendőrségnek, amely azonnal ki is ment a tolvaj keresésére, de nem találta. Valószínű, hogy a palicsi szőlőkben, vagy a kukorczásban bujdosik.

— **Köszönetnyilvánítás.** A következő szók közlésére kértünk fel: „Tekintetes dr. Blau Géza urnak, mint a Báro. Hirsch Mór jótékonyági és öngyógyító egyesület elnökének helyben. Néhai férjem Schöndfelder György, ki 4 éven át a Báro Hirsch Mór egyesület törzstagja volt, a mult hónapban elhalt. Fent nevezett egyesület részemre ezen alkalomból a 600 forintnyi segély jutaléka minden nehézség nélkül legelőzékenyebben kiutalványoztatott. Szigorú kötelességemnek ismerem tekintetességednek, mint ezen nemescsalu egyesület helybeli elnökének hálámat és köszönetemet kifejezni, mert daczára annak, hogy 4 éven át összesen csak mintegy 90 forintot fizetett az egyesület pénztárába és bár ezen idő alatt úgy néh. férjem, mint én és gyermekeim az egyesület költségén lettünk gyógykezelve, gyógyszerrel ellátva, mégis a javamra biztosított 600 forintnyi segélyösszeg minden akadály nélkül kezeimhez kifizetett. A fentieket nyilvánosságra hozva, ismételt köszönetem kifejezése mellett maradok tekintetességednek hálás tisztelettel özv. Schöndfelder Györgyné.”

— **Szerencsétlenség.** Foris Károly kocsi lovat vitt parkolni ma délután. Utközben a ló valamitől megijedt és futni kezdet és Forist kidobta a kocsiból, aki a kerekek alá került, fejét és lábát súlyosan megsebesítette. Az előhívott mentők a kórházba vitték.

— **Holttest az árokban.** Tegnap megirtuk, hogy a vajgyár közelében levő nyílt árokban egy 70 év körüli ember holttestét találták. Vojnic Rórics Alajos a szerencsétlen ember neve, fia ismert rá a hullaházban. Már pénteken ment el hazulról avval, hogy a zentai uton egy földirtokoshoz megy, akinél alkalmazást fog kapni. A városban sokat ivott és ilyen állapotban indult az utra. Amint az árok mellett elhaladt, beleszedült és ott még pénteken megfulladt. Ma délután volt a hivatalos boncolás.

— **Öngyilkossági kísérlet az oltár előtt.** Fabriczi János bajsi harangozó nagyon elkeseredett valami miatt — és elhatározta, hogy itt hagyja ezt a romlott világot hogy tervének kiviteléhez a kellő bátorságot megszerezze, bement a korcsmába egy kis szíverősítőért és sikerült is neki a szívet annyira megerősítenie, hogy elég bátorságot érzett magában öngyilkossági szándékát keresztülvinni. Teljesen elázott állapotban elment a templomba, hogy közel legyen a menyországhoz és ott közvetlen az oltár előtt magára süllytötte revolverét, azonban szive helyét szerencsétlenségére a golyó a bal tenyerébe furott. A tájadalom azonnal kijózanította s így természetesen nem is volt többé lelkiereje, hogy még egyszer elsüsse magára a fegyvert. Az öngyilkos jelöltet a hitközség azonnal elbocsájtotta.

— **A börtönre ítélt ügyvéd válopőre.** A szabadkai törvényszéki fogház lakója már néhány hónap óta Dr. Kalmár Antal volt topolyai ügyvéd. Csalás büntette miatt került a vádlottak padjára, el is ítéltetett a kir. Kúriánál egy évi börtönre és 5 évi hivatalvesztésre. A

szabadkai ügyvédi kamara már büntetésének megkezdése előtt felfüggesztette az ügyvédség gyakorlatától. A jobb sorsra érdemes ember kereset nélkül állván feleségét és 3 tagból álló családját eltartani nem bírta. Ujabb büntetéseket követelt el am lyek szintén rosszul ütöttek ki reá nézve, mert feljelentés folytán ismét vád alá helyezték. Felesége aki tiszteséges polgári családból származik nem bírta tovább elszenvadni férjének viselt dolgait amikor ez utóbbi a börtönbe került szegényjogon válopőrt indított férje ellen, mert a további együttlés mint keresetben mondja — „az én és gyermekeim szegényére és gyalázata válnék.” A válóper tárgyalására tegnapi volt kitzúve a határnap Máhr Anjal bíró elé. Dr. Kalmár Antalné képviselőként Matkovic József zentai ügyvéd jelent meg, a házasságvédőként Dr. Gruber Károly ügyvéd szerepelt. Talpig feketében jelent meg a szerencsétlen úri asszony a bíróság előtt. Dr. Kalmár Antal a fogházból hozta fel a szuronyos börtönőr. A békéltetés megtörtént Dr. Kalmár nem ellenezte a választ. Most a bíróság fog határozni.

A közönség köréből.

Tek. Szerk. ur!

Szíveskedjék becses lapjában következő sorainknak helyt adoi annál is inkább, mert közérdekről van szó, melyért több adófizető polgár nevében előre is köszönetet mondunk:

A baromi piaczon történő jogtalanságokra s a városi adófizető polgárok jogos sérelmeire s felháborodására bátorkodunk felhívni az illető körök szives figyelmét.

Ha az ember akár csirkét, tyukot, libát, pulykát vagy bármiféle szárnyas állatot akar venni: horribilis áron kell megfizetni, úgy hogy a közepes osztály vagy az a szegényebb ember nemcsak hogy vasárnapon nem engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy a tázéjában tyukot lásson, de még piros pünkösdi napján vagy ünnepezen is csak bajosan, nagy megerőltetéssel.

Oka pedig mindezeknek az, hogy kufárok kezébe kerülnek a behozott szárnyasok, ezek mintegy monopolizálják, úgy hogy az egyes fogyasztó csak másod-harmad kézből kapja a szárnyast, ha jól megfizeti, mert sallariom, nyereség kell hogy mindegyiknek fusse a markát... Megjegyzendő az is, hogy csak az az áru jön itt eladás alá, amely már a nagyobbfejúeknek nem kell, hogy úgy mondjam a kiselejtezzette, amelyet már nem érdemes továbbítani!

Tiszteljük mi — tekintetes szerkesztő ur — a kereskedelmet és nagyra becsüljük, azt is tudjuk, hogy adófizető polgárok, de már mégis furcsa dolog, hogy az a helybeli fogyasztó ne kaphasson szárnyast, csak 2-ik, 3-ik kézből! Ez Magyarországnak, de tudtommal Európának egyetlen nagyobb városában sem létezik!

Van rendszabály, van szabályrendelet, a mely bizonyos korlátot állít fel az időre nézve a kereskedőnek, hogy megóvja a nagy közönség, a szegény adófizető polgárok érdekeit gyerek kapzsisága vagy kereskedői élelmesége ellen!

Itten azonban akár 8 órákor, akár kilencz-órkor menjen ki venni a privát ember, már a szállásbeli osztálytól nem vehet, hanem azt mondja: „mind el van adva.” Sőt ha még korábban menne ki, akkor sem vehet első kézből, mert a kereskedők már elébe mennek a vonathoz, vagy a város végére, ahol

bejönnek az árukkal és lefoglalozzák, megveszik!

Hisszük, gondoljuk, hogy itt is van szabályrendelet ezen monopóliázás megakadályozására, de ha van, akkor is csak papíron.

Kérjük ennek érvényt szerezni és szigorú büntetés terhe mellett betartatni!

Több adófizető polgár és fogyasztó

8581 szám. tkv. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Steiner N. bejegyzett cég végrehajlatának Fülöp Róza férj. Darabos Pálné végrehajtást szenvedő elleni 363 korona 10 fillér tőke követelése s járuléka ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai járásbíró) tevékenységű Bajmók községben fekvő bajmoki 2459 sz. betétben. A l. 1-2 sz. alatti felvett 1622 és 1623 hrsz. és 747 6. s szám lakház és udvartelekre árverést 800 koronában ezennel kiküldési árban elrendelte, és, hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi november hó 30-ik napján délelőtti 9 órakor Bajmók községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladtni fog.

Árverezni stándékok tartoznak az ingatlanok becslésének 10% vagyis készpénzben vagy az 1881 LX. t-cz. 42 §-ában jelzett árfolyanumal számított és az 1881 november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovedékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t-cz. 170 §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Szabadkán, 1900. évi augusztus hó 27-én. A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Piry kir. tszéki bíró.

Nyiltér.*

Nyilatkozat.

Ellentétben mindenféle híresztelésekkel szemben, melyek azt terjesztik felőlem, hogy én a köztem s Szekenderovics Simon között felmerült ügyben bocsánatot kértem volna, kötelességemnek tartom a befejező jegyzőkönyvet a nyilvánosság elé terjeszteni.

Folytatolagos jegyzőkönyv felvételét szeptember hó 9-én.

Tekintettel arra, hogy ez ügyben ugy Szekenderovics Simon részéről, mint Wachs-

mann Jenő részéről, egymás irányában kölcsönösen történtek félreértések, amelyekből a sértések támadtak, a felek egymás irányában tett kijelentéseiket visszavonva, a felelt sajnálkozásukat fejezik ki és a dolgot meg nem történtnek tekintik.

Ezzel az ügyet lovagias uton befejezetnek nyilvánítjuk.

Orosz Dezső tiszthelyettes Georg von Tarbuk hadnagy.

Ifj. Gálly György Kallivoda Andor. Wachsmann Jenő gyógyszerész.

* E rovat alatiakért nem felelős a Szerk.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása, legfeljebb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet minden t. valódi szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Irtesítéseket a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekhez válasza való bélyeg melléklendő.

Jessék hirdetni.

It e helyen hirdethető Minden a világon Hogy kinek ke l franciá bonn Telen avagy nyáron Akinek nincs jézszerénye Avagy nevelője Apróhirdetés-k utján Kaphat még belőle; Ki elveszté arany láncát S akarja találni Nem kell annak csak e laphoz Ide elészténi, S véletlenül két láncot kap S arany órárt rája. Pedig milyen rettenetes Olesó ennek ára! Azér, tehát hirdessenek Mindenféle módon Ha van eladó zongora Akármilyen ódon Tynkszemvágót ha keresnek Avagy szűnyogháló, Vagy ki udvariának akar Egy eleven bárót Az csak ide jöjjön s egy pár Hatosnak fejében Mindent adhat mindent (kaphat Olesón jól és szépen! S kiadók.

Olcsó kenyér!

Zisza kezelés. Nem szükséges sültetni, mert o'csot és jól lehet kapni.

Naponta

friss kenyér

fehér kenyér 22 fill. házi fél barna 18 fill. rozsos kenyér 18 fill.

Mónus István

kenyér-sütőjében Kossuth utcában és Rudics-utcában.

Éladó

az "Othlon" folyóirat egész évi folyama 1 forintért.

Bélyegjegyek

váltó-ürlap-

és

megrendelések

100 drbonkint 1 koronáért kapható

Krausz és Fischer

könyvnyomdájában.

Zojás és baromfi

üzlethez megfelelő tőkével

TÁRS

kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

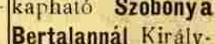

Karczos

(must)

kapható Szobonya

Bertalannál Királyhalmán.

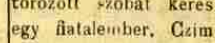

Csinos

urinnél kényelmesen bu-

torozott szobát keres egy fiatalember. Czím

„kényelmes otthon“ a kiadóhivatalban.

948

Advertisement for Krausz és Fischer book printing house. Central text: 'KÖNYVNYOMDA KRAUSZ ÉS FISCHER'. Address: 'KOSSUTH-UTCA SZABADKAN VOJNICH PALOTA.' Services listed in boxes: 'LEVÉLPAPÍROK', 'SZÁMLÁK', 'FELTÜNŐ PALRAGASZOK', 'LEVÉLDORITÉKOK', 'ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNY RAKTÁR.', 'A BACSKAI HIRLAP HETENKINT NÉGYSZER MEGJELENŐ POLITIKAI LAP KIADÓHIVATALA.', 'VÉGREHAJTÓI NYOMTATVÁNY RAKTAR.', 'ÜZLETI KÖNYVEK.', 'TÁBLAZATOK.', 'KÖRLEVELEK.', 'BÁL MEGHIVÓK.', 'MINDENEMU IDŐSZAKI NYOMTATVÁNYOK CSINOS KIVITELBEN ÉS LEGOLCSÓBB ÁRON FELVÉTTETNEK.', 'ELJEGYZÉSI ÉRTESÍTÉSEK.', 'DIŠZOKLEVELEK.', 'IDÉNYSZERŰ ÁRJEGYZÉKEK.', 'RECZEPTEK.', 'NYUGTÁK.', 'VIGNETTAK.', 'GYÁSZLAPOK.', 'CSOMAGOLÓ PAPIROK.', 'ESKETÉSI MEGHIVÓK.', 'EMLÉKIRATOK.', 'EGYESÜLETI ALAPSZABÁLYOK.', 'NEVJEGYEK 5 PERCZ ALATT KÉSZITTETNEK EL.'